

Szerkesztőbizottság: Jókai Anna (elnök),
Báger Gusztáv, Csontos János, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kő Pál, Nemes Attila,
Salamon Konrád, Szakály Sándor, Vasy Géza

Főszerkesztő: Oláh János
E-mail: foszerkeszto@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

Olvasószerkesztő, tanulmány: Rosonczy Ildikó
E-mail: tanulmany@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

Vers, könyvkiadás: Szentmártoni János
E-mail: vers@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7032

Proza: Biró Gergely
E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

Nyitott Műhely: Ekler Andrea
E-mail: andrea.ekler@gmail.com

Európai Figyelő, Lapszemle: Falusi Márton
E-mail: europeanobserver@magyarnaplo.hu

Könyvszemle: Erős Kinga
E-mail: kritika@magyarnaplo.hu

Tördelőszerkesztő: Molnár Csenge-Hajna

Borító: Zách Eszter

Ügyműhely: Cech Vilmosné, Nagyné Paládi Judit

Terjesztés: Zsiga Kristóf

E-mail: elofizetes@magyarnaplo.hu

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)
1092 Bp., Ferenc krt. 14.

Levelezési cím:

1450 Budapest, Pf. 77.

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673**

Szerkesztőségi mobil:

(70) 388-7034

Elektronikus levélcímünk:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

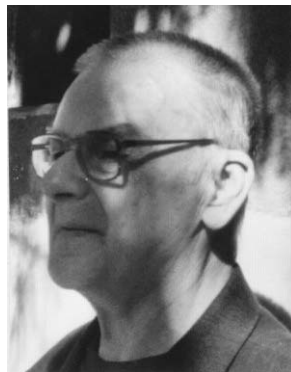
Kiadja az Írott Szó Alapítvány (1092 Bp., Ferenc krt. 14.) és a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.). Terjeszti a Nemzeti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok. Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, emailen (hirlapelofizetes@posta.hu), faxon (303-3440) egy évre 7390 Ft, fél évre 3865 Ft. További információ: 06-80-444-444 Külföldi előfizetés: a szerkesztőség címén. Az előfizetési díj egy évre postaköltséggel együtt 60 USD vagy 50 EURO, mely átutalható a HVB-Bank Hungary Rt. (1065 Bp., Nagymező utca 44.) 10918001-00000421-10290001 számú számlára, vagy bankcsekkben elküldhető a szerkesztőség címére. Nyomda: Mackensen Kft. 1139 Bp., Frangepán utca 12-14.

Meg nem rendelt kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, választborítékkal ellátott levélre válaszolunk. Muta-
tópéldány kérhető, megrendelés leadható a szer-
kesztőségben.

A címlapon: Márai Sándor
(a Petőfi Irodalmi Múzeum
gyűjteményéből)

és a Nézőpont szerzője: Biró Gergely

„...költs a költészetért”

– írja József Attila a nagyon szép Vágó Mártának, szerelmének egy 1928. október 11-én kelt, pesti levelében Londonba. A jómódú, művelt lány azért utazott oda, hogy megtanulja, kifürkésze fortélyait a kapitalizmus elleni harcnak, föltűzelve hallgatag, okos, lázadó kedvét. A költő, akiben – mint a leg-nagyobbakban – a szellem mindig szerelmes fogantatású s természetű, így érvényesíti benne teljhatalmát a létezésen, fönti kijelentése előtt ezt írja: „Gondolkozz a gondolatért, s szeress a szeretetért...”. S lejjebb: mert „...az ember egyszerre él az életben és az örökkévalóságban, és ha ezt tudja, ...könnyen választhat, azaz hogy nyomban rátalál az Ethosra: ...”. Ami, mint a levél aurája sugallja, s később írója ki is mondja, maga Isten, s mind ott szorongunk a „háza-tetején.” Ez nem teológia. Még kevésbé hittérítés. Ez egy megunhatatlanul nagy költő ars poeticája, mi ott rejlik depresszív filozófiája, gyerekes duzzogása, elvisel-hetetlen sistergése, könyörgő, nagyévtávgyú szerelmei s kétségbeesése mögött, de igazán nem is egészen földi, mégis fölásott-föld illatú költészetéből ragyog ki. Nem nehéz egy fogékony léleknek heves tüzet fognia e levelektől.

Költészet napja? Inkább idusa, évada, minimum éve, évtizede, örökléte, igenis, már itt, köztünk. Nők napja? Egy virágos nap a nőiségében megfoghatatlan társnak, a többi háromszázhatvannégy napon szabadon robotolhat? Legyen a nő végre akadálytalanul esélyes, ez a sok hímnemű batu-kán megízlelhetné, mi az a türelmes, meleg, megsejtő, érzékeny gondoskodás, sőt alkati, ösztönös emberi mindentudás. (Hú, de rühellem ezeket a szoci találmányokat, miután kizsigereltünk embert, állat-ot, dolgot, évenként egyszer helyreütjük, álszent kedveskedéssel elkábítjuk, s jól megabakoltatjuk őket.) ...Én most a költészet nevében szólítom József Attilát. Szerelmes szellemét idézem. S vele az életre hivatkozom. A nyelv, tehát a lélek bizonyítékára. A szépség árasztotta reményre, mit tőle tanultam. Mint az a nevetős egri utcasöprő, ki mikor megkérdeztem kadarka mellett, kitől tanult meg ilyen szépen magyarul, azt válaszolta: „Hát anyóm jókedviből, meg áttőlutul!”

Ezért nem izgat föl az a lazán lelegyintett kérdés, nélkülözhetetlen-e a költészet vagy sem, ilyen-olyan sanyarú a „helyzete” (ezt nem is értem), mind többen fordulnak el tőle (hová?), semmibe veszik (a levegőt is), letörli az éppen ügyeletes döntőbíró a táblájáról... Szükségünk van rá, mint a mosakodásra, mert a költészet tisztító, önfeledt, lázas és objektív, magával ragadó, uralhatatlan, de fegyelmező, személyiség-, lét- és alakteremtő erő, mélyről föláramló energia, röviden: szépség, hit, törvény, szeretet, szabadság és gondolat. És még ennél is több: maga az ember meghatározhatatlansága.

Az ember azért bámulatos test is, mert egy a szellemével: szó is, nem csak hang. És ennek az egységnek isteni szeretet a forrása. Ő, ez nem tudott ellenállni annak az őseredetű vágyának, hogy emberré legyen. De jól tette. Minden világvallás szentírásai, de még a pogány hit hiedelme is költészet, vagyis fölfogott, meghívott s átél-t ősválóság; a költészet Isten bioritmusa. J. A.-t, akit „mit érdekelne / ...a költészet maga”, azért annyira mégis érdekelte, hogy ezt írja idézett levelében a „Látod, te bűdös”-nek: a költészet nemcsak logika, hanem – leleplező figyelmével – politika is, anélkül, hogy bármelyikkel, bármivel összetévesztené magát; „azt mondod... ennek a kizsákmányolásnak gyökeresen meg kell változnia”, jó, de ez „nem azért kizsák-mányolás, mert a tömegek éheznek, stb., hanem... mert... tömegek”, azokká tették őket, „vagy lemondottak, vagy lemondatták szellemiségükről részben... fizikai előnyökért, részben kényszerítették” erre. 1928-at írunk. Csakugyan?

„Kicsim, látod, megeredtek bennem az ég csatornáim.” József Attila (egykori szén-tolvaj) őfömlétségének csatornáiból máig bugyog ki a szépség igaza, az igazság szépsége. Nem fog soha elapadni. Mi az, hogy a költészet napja? Talán a költészet Napja.

Vasadi Péter

Vasadi Péter: „...költés a költészetért”	1
LÁTHATÁR	
Ágh István: <i>Érettségi találkozó</i>	3
Loschitz Ferenc: <i>Meglátja akkor; Az alma</i>	4
Marosi Gyula: <i>Ha valaki</i>	5
<i>Thíra</i>	6
Czigány György: <i>Reggel sötétült el</i>	7
Dobai Péter: „ <i>In taberna quando sumus...</i> ”	8
Kiss Benedek: <i>Betlehem örök feltámadása; Irgalom a Földnek!</i>	9
Hegedűs Imre János: <i>Veronika kendője (regényrészlet)</i>	11
Oláh András: <i>mártós pennával írt szerelem</i>	18
Balázs K. Attila: <i>[azon a lapon már]; [egyre jobban feszülő]; [történik]</i>	19
Alföldy Jenő: <i>Az elhivatottság ára (Csanádi Imre: Hazátlan)</i>	20
Szmadám György: <i>Mintatermészet (Somogyi Márk fotóiról)</i>	23
Szokolczay Lajos: <i>Több az ország, mint a vert sereg (Tollas Tibor költészetéről)</i>	24
Pusztai Zoltán: <i>Jövendölés</i>	29
Joanna Stempińska: <i>Zbigniew Herbert példája</i>	30
NÉZŐPONT	
Bíró Gergely: <i>A hatodik koporsó (Regénypályázatok és fiatal novellisták)</i>	31
<i>Lapszemle</i>	35
KÖNYVSZEMLE	
Ekler Andrea: „ <i>MENTSÉTEK... meg a verseket</i> ” (Nagy Gáspár: <i>Sárfelirat</i>)	37
Végh Attila: <i>Memento mori (L. Simon László: Japán hajítás)</i>	40
Fecske Csaba: <i>Megérintve (Oláh András: Érintetlenül)</i>	41
Dobás Kata: <i>A lélek természetes áradása (Mennyből az angyal. In memoriam Márai Sándor)</i>	42
EURÓPAI FIGYELŐ – Márai Sándor Közép-Európában (Rosonczy Ildikó összeállítása)	
Radu Ciobanu: <i>Megkésett felismerés (Vallasek Júlia fordítása)</i>	43
Sava Babić: <i>Az élet: álom</i>	47
<i>A fordító is olvasó (Borbély János fordításai)</i>	49
Draginja Ramadanski: <i>Időtálló modernség és kettős nosztalgia (Borbély János fordítása)</i>	50
Laza Lazić: <i>Márai nagy műve (Borbély János fordítása)</i>	53
Mann Jolán: <i>Márai horvátországi befogadásának ötösfogata</i>	55
Marta Pató: <i>Tehet-e Márai arról, hogy magyar?</i>	60
Jerzy Snopek: <i>Márai Lengyelországban (Szenyán Erzsébet fordítása)</i>	62
Teresa Worowska: <i>Sorsajándék</i>	67
<i>Szerzőink</i>	70
<i>Hírek</i>	72

Márai Sándor Közép-Európában című összeállításunk a Márai Sándor Kulturális Közalapítvány támogatásával készült

Számunkat Somogyi Márk fotóival illusztráltuk. A művész színes fotóinak kiállítása megtekinthető a Magyar Természettudományi Múzeum (Budapest VIII. Ludovika tér 2–6.) kupolacsarnokában 2009. április 13-ig, kedd kivételével naponta 10-től 18 óráig és a www.somogyimark.hu honlapon

Szerkesztőségünk köszönetet mond Csala Kornéliának és Csala Andrásnak a kassai felvételekért